Maarit Kallio-Savela, Essi Ratia, Kyösti Värri

Eduskunnan sivistysvaliokunta
siv@eduskunta.fi

HE 112/2024 vp

# HE 112/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

## Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä

Kuntaliitto pitää hyvänä, että osana normien purkua on etsitty keinoja, joilla henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS) kevennetään ja velvollisuus tutkinto- tai koulutuskohtaisen suunnitelman laatimiseen poistetaan laista. Kuntaliitto arvioi, että muutokset eivät tuo esitettyjä säästöjä ja pitää esityksen taloudellisia arvioita ylimitoitettuina. Henkilöstön työn ajankäytön tehostaminen ei koostu yksittäisistä, jopa marginaalisista muutoksista, jollaisia esitetyt muutokset ovat. Kohdistamalla keventämistä laajemmin kirjattaviin tietoihin ja tiedonsiirron sujuvuuteen, olisi todennäköisemmin mahdollista saada aikaan esitetyn mukainen säästö.

Esitettävät toimenpiteet normien purkamiseksi ammatillisessa koulutuksessa vaikuttavat pistemäisiltä toimilta, joiden nojalla toteutetaan säästöjä ammatillisen koulutuksen rahoitukseen.

Kuntaliitto korostaa, että ammatillisen koulutukseen kohdistuvat säästöt ovat kohtuuttomia. Kuntaliitto pitää hyvänä, että hallitus on linjannut säästöjen kohdentamisesta siten, että rahoituksen ja opiskelijapaikkojen vähennyksiä ei kohdenneta perusopetuksen päättävien nuorten tai vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen. Säästöjä kohdennettaessa on kuitenkin otettava huomioon se, että ammatti- ja erikoisammattitutkinnot kohottavat perustutkinnon suorittaneiden osaamistasoa.

Säästöjen kohdentumisessa tulee noudattaa hallituksen päätöstä siten, että kuntien talouteen kohdistuva vaikutus on arvioitu 57,4 milj. euroa.

CC BY ND

**Suomen Kuntaliitto**
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

**Finlands Kommunförbund**
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kuntaliitto pitää perusteltuna, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutetaan siten, että varainhoitovuoden 2025 rahoituksesta päätettäessä opiskelijavuosien määrä saisi alittaa järjestämisluvassa määrätyn opiskelijavuosien vähimmäismäärän.

Kuntaliitto katsoo, että esitykset lukiolain 13 §:n 4 momenttiin ja 31 § 1 momenttiin tehtäviksi muutoksiksi ovat mahdollisia, sillä niiden sisällöstä ei ole välttämätöntä säätää laissa.

Kuntaliitto ei hyväksy miljoonan euron lisärahoitusleikkauksen tekemistä lukiokoulutuksen rahoitukseen. Rahoitusleikkaus heikentäisi kuntien taloudellista tilaa, eikä se toisi suunniteltua säästöä julkistalouteen, sillä velvoitteiden poistaminen lukiolaista ei tosiasiallisesti poistaisi niiden aiheuttamaa työtä.

Kuntaliitto pitää esitystä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 8 §:n, jossa säädetään kunnan omarahoitusosuudesta lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin, muuttamista oikeana.

Kuntaliitto katsoo, että osana hallituksen linjaamia toimenpiteitä normien keventämiseksi ja muiksi toimenpiteiksi kuntien tulopohjan vahvistamiseksi oppivelvollisuuslain mukaisten oppivelvollisten matka- ja majoituskorvaukset toisen asteen ja nivelvaiheen koulutuksissa tulee siirtää kokonaan koulutuksen järjestäjiltä Kelan vastuulle.

Kuntaliitto pitää tärkeänä, että sekä kuntatalouden että koko julkisen talouden taloudelliseen asemaan suhtaudutaan vakavasti. Tällöin myös normeja joustavoittaessa ja purettaessa tulee keskittyä normeihin, joiden joustavoittaminen parantaa koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksia kehittää toimintaansa ja myös saada aikaan tosiasiallisia taloudellisia säästöjä.

## Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS) koskien lakia ammatillisesta koulutuksesta muutettaisiin siten, että kun HOKS laaditaan oppivelvolliselle opiskelijalle, ei koulutuksen järjestäjällä olisi velvollisuutta tunnistaa ja tunnustaa oppivelvollisen aiemmin hankittua osaamista kuin siltä osin, kuin oppivelvollinen on suorittanut ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisia tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita sekä lukio-opintoja, korkeakouluopintoja tai muut toimivaltaisen viranomaisen arvioimia ja todentamia opintoja. Esityksen mukaan tämä joustavoittaisi HOKS-säännöksiä koskien oppivelvollisia opiskelijoita. Esitetty muutos on osa hallituksen toimenpiteitä kuntien ja koulutuksen järjestäjien normien keventämiseksi. HOKSiin

esitettävien muutosten arvioidaan tuovan vuositasolla kustannussäästöjä noin 3,5 miljoonaa euroa.

Kuntaliitto pitää hyvänä, että osana normien purkua on etsitty keinoja, joilla HOKSia kevennetään. HOKSin teosta ja päivittämisestä on tullut raskas ja aikaa vievä prosessi kirjaamistyön sekä tietojensiirron osalta, mikä vie henkilöstön aikaa pois opiskelijan opetuksesta ja ohjauksesta. Kuntaliitto kannattaa HOKSiin kohdistuvia muutosehdotuksia. Esitetyn muutoksen kohdistuminen oppivelvollisiin on toimiva, koska harvalla heistä on siinä määrin harrastuneisuutta, että sillä voitaisiin tunnistaa ja tunnustaa osaamista suoraan.

**Kuntaliitto arvioi, että HOKSiin ehdotettava muutos ei tuo esitettyä noin 3,5 miljoonan euron säästöä**, sillä Kuntaliitto pitää ylimitoitettuna esityksen arviota, että HOKSiin esitettävät muutokset vähentäisivät suunnitelman laatimiseen käytettävää aikaa koulutuksen järjestäjillä vuositasolla arviolta kolme tuntia opiskelijaa kohden. Karsittavaksi ehdotettavaa osaamisen tunnistamista ei pääosin suoraan perusopetuksesta siirtyvillä oppivelvollisilla ole juurikaan ollut, ja muita henkilökohtaistamista koskevan asetuksen ja HOKSin tietosisällön mukaisia säädöksiä ei ole kevennetty.

Henkilöstön työn ajankäytön tehostaminen ei koostu yksittäisistä, jopa marginaalisista muutoksista, jollainen nyt esitetty muutos on. Kohdistamalla keventämistä laajemmin kirjattaviin tietoihin ja tiedonsiirron sujuvuuteen, olisi todennäköisemmin mahdollista saada aikaan esitetyn mukainen säästö. Näitä toimenpiteitä olisivat muun muassa opiskelijahallintojärjestelmien ja kansallisten tietovarantojen (kuten eHOKS ja Koski) saumattomampi tiedonsiirto, opiskelijakohtaisen opetuksen ja ohjauksen määrän seurannasta ja kirjaamisesta luopuminen sekä oppimisen tukeen liittyvän kirjaamistyön vähentäminen ja uusista kirjaamisvelvoitteista pidättäytyminen.

Opetushallitus on juuri päivittämässä määräystä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteista ja arvosanojen muuntamisesta ammatillisessa koulutuksessa. Lisäksi Opetushallitus on tehnyt oppaan ”Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ammatillisessa koulutuksessa”. Kuntaliitto kiinnittää huomiota, että määräyksiä ja ohjeistuksia annettaessa tulisi selkeästi tuoda esiin niiden oikeudellinen luonne ja velvoittavuus sekä mahdollinen säädösperusta sekä määräysten ja ohjeistusten keskinäinen suhde, esimerkkinä osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen liittyvät dokumentit.

Lisäksi ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että koulutuksen järjestäjällä ei jatkossa olisi velvollisuutta laatia tutkinto- tai koulutuskohtaista osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmaa.

Kuntaliitto pitää hyvänä, että velvollisuus tutkinto- tai koulutuskohtaisen suunnitelman laatimiseen poistetaan laista. Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin jatkossakin huolehtia osaamisen arvioinnin yhtenäisistä käytänteistä, joten Kuntaliitto pitää epätodennäköisenä, että lakimuutoksesta syntyy esitetyn mukaista säästöä.

## Lukiolakia koskevat säädösehdotukset

Hallitus linjasi huhtikuun 2024 kehysriihessä, että se pyrkii keventämään kuntien normeja ja vahvistamaan kuntien maksutulopohjaa. Hallitus tavoittelee normeja keventämällä ja maksutulopohjaa vahvistamalla kuntien taloudellisen tilanteen vahvistamista 100 miljoonan euron edestä. Kehysriihen linjauksella tavoitellaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla kuntien taloudellisen tilanteen helpottamista kymmenellä miljoonalla eurolla. Nyt käsittelyssä olevalla esityksellä on tavoitteena saavuttaa yhden miljoonan euron säästö lukiokoulutuksessa.

Kuntaliitto pitää perusajatusta säädösten keventämiseksi ja joustavoittamiseksi hyvänä. Kaikkea toivottavaa ei ole tarkoituksenmukaista kirjata lakiin tai muihin säännöksiin. On kuitenkin ensiarvoisen tärkeää muistaa, että hallituksen norminpurun tavoitteena on helpottaa kuntien taloudellista tilannetta ja samoin julkista taloutta. Norminpurun nimissä ja varjolla ei siten ole syytä toteuttaa toimia, jotka tosiasiallisesti heikentävät kuntien taloudellista tilannetta.

Lukiolakia esitetään muutettavaksi siten, että koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta laatia opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma luovuttaisiin kumoamalla lukiolain (714/2018) 13 §:n 4 momentti. Lisäksi esitetään luovuttavaksi koulutuksen järjestäjän velvoitteesta määräajoin selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta poistamalla 31 §:n 1 momentin viimeinen virke.

Lukiolain 13 §:n 4 momentin mukaan vuosittain laadittavassa opetussuunnitelmaan perustuvassa suunnitelmassa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista, työajoista, koulutuksen järjestäjien yhteistyöstä ja koulutuksen hankkimisesta, itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Nämä kaikki ovat asioita, jotka oppilaitoksen tai koulutuksen järjestäjän toimesta suunnitellaan ja päätetään joka tapauksessa. Kuntaliitto yhtyy esityksessä olevaan näkemykseen, jonka mukaan lukuvuosisuunnitelman laatimisesta ei ole välttämätöntä säätää lailla.

Kun suunnittelutyö joudutaan lukuvuoden työn valmistelussa joka tapauksessa kuitenkin tekemään, ei velvoittavan säädöksen kumoaminen lukiolaissa siten tosiasiallisesti poista nykyisen säädöksen mukaista työtä. Näin

ollen säädöksen kumoaminen ei Kuntaliiton näkemyksen mukaan toisi tavoiteltua kustannussäästöä. Kuntaliiton sekä koulutuksen järjestäjiltä että oppilaitoksilta saaman tiedon mukaan lukuvuosisuunnitelmia tai vastaavia dokumentteja jouduttaisiin jatkossakin laatimaan, vaikka velvoite kumottaisiin laista. Kyse on sekä keskeisestä paikallisesta koulutusjohtamisen työvälineestä että myös oppilaitoksen toimintaa ohjaavasta oikeudellisesta asiakirjasta, jolla määritetään oppilaitoksen toimintaa ja siihen liittyviä oikeudellisia vastuita. Lukiokoulutusta säännellään sekä valtakunnallisesti että paikallisesti ja jatkossakin tulee paikallisesti suunnitella ja päättää paikalliseen toimivaltaan kuuluvista asioista.

Kodin ja oppilaitoksen yhteistyöstä säädetään lukiolain 31 §:ssä. 1 momentin viimeisen virkkeen mukaan koulutuksen järjestäjän tulee määräajoin selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta. Tämä virke esitetään poistettavaksi. Kun lain 31 §:ssä oleva kodin ja oppilaitoksen yhteistyövelvoite säilyy jatkossakin, poistettavaksi esitettyä virkettä on voitu pitää lähinnä 1 momenttia muutoin täydentävänä. Huoltajien näkemysten selvittäminen voi esimerkiksi olla osa lukiolain 56 §:n mukaista koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen laadunhallintatyötä, eikä siitä tarvitse enää erikseen säätää laissa.

Kuntaliitto pitää kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä tärkeänä. Kun kodin ja oppilaitoksen yhteistyövelvoite säilyy lukiolaissa, ei esitetyn virkkeen poistaminen muuta merkittävästi koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten toimintaa. Yhteistyö huoltajien ja vanhempien kanssa on osa oppilaitoksen toimintaa ja oppilaitoksen toiminnan kehittämistä. Esitettyä muutosta voidaan siten pitää lähinnä kosmeettisena.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan myöskään velvoitteen määräajoin selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta poistuminen ei koulutuksen järjestäjiltä ja oppilaitoksilta saadun tiedon mukaan tosiasiallisesti juuri muuta koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten toimintaa. Velvoitteen poistaminen laista ei siten johda tavoiteltuihin säästöihin.

Kuntaliitto kiinnittää myös huomiota siihen, että esityksessä arvioitu laskennallinen säästö on voimakkaasti yliarvioitu, sillä laskentakaavoissa käytetyt työmäärät on ylimitoitettu. Mikäli koulutuksen järjestäjät tosiasiallisesti lakkaisivat laatimasta opetussuunnitelmaan perustuvaa vuosittaista suunnitelmaa sekä selvittämästä opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta, ei laskennallinen säästö olisi kuin osa esityksessä olevasta miljoonasta eurosta.

Esityksen mukaan lukioiden opetussuunnitelmaan perustuvasta vuosisuunnitelmasta luopuminen sekä kodin ja oppilaitoksen yhteistyön keventäminen vähentäisi julkistalouden menoja yhdellä miljoonalla eurolla vuodessa. Koska koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset kuitenkin jatkaisivat toimintaansa lähes entiseen tapaan ehdotettujen velvoitteiden poistuttua, ei julkistalous vahvistuisi esitetyllä tavalla.

Käytännössä kyse onkin puhtaasta rahoitusleikkauksesta, jolla vähennetään valtion menoja. Sen sijaan suunniteltua säästöä ei koko julkistalouteen olisi syntymässä. Esitetyt toimet päinvastoin heikentävät kuntien taloudellista tilannetta, mikäli lukiokoulutuksen rahoitusta leikataan miljoonalla eurolla. Se vähentää kuntien asukasperusteita rahoitusosuutta noin puolella miljoonalla eurolla, mutta rahoitusosuuden lasku ei kompensoi koulutuksen järjestäjien saaman rahoituksen pienenemistä.

Kuntaliitto korostaa, että kuntien ja valtion yhteisesti kustantama valtionosuusrahoitus on tarkoitettu kattamaan lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuvat tosiasialliset kustannukset. Siten ei olisi oikein leikata laskennallista valtionosuusrahoitusta toimista, jotka vastuullinen koulutuksen järjestäjä joutuu lainsäädännön systematiikasta johtuen koulutusta järjestäessään joka tapauksessa tekemään.

Kuntaliitto pitää tärkeänä, että sekä kuntatalouden että koko julkisen talouden taloudelliseen asemaan suhtaudutaan vakavasti. Tällöin myös normeja joustavoittaessa ja purettaessa tulee keskittyä normeihin, joiden joustavoittaminen parantaa koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksia kehittää toimintaansa ja myös saada aikaan tosiasiallisia taloudellisia säästöjä.

## Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

### Ammatillisen koulutuksen rahoitus

Osana julkisen talouden suunnitelmaa hallitus linjasi valtiontalouteen tehtävistä sopeutustoimista. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 120 miljoonalla eurolla vuodesta 2025 lukien, siten että se kohdentuu aikuisten, jo tutkinnon suorittaneiden koulutukseen.

Tässä yhteydessä Kuntaliitto korostaa, että ammatillisen koulutukseen kohdistuvat säästöt ovat kohtuuttomia ja heikentävät merkittävästi aikuisten mahdollisuuksia kohottaa osaamistasoaan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla sekä siirtyä tarvittaessa toiselle alalle. Ammatillisen koulutuksen järjestäjät joutuvat haastavaan tilanteeseen rahoituksen äkkinäisten muutosten vuoksi.

Hallitus linjasi kehysriihipäätöksessään säästöjen kohdentamisesta siten, että rahoituksen ja opiskelijapaikkojen vähennyksiä ei kohdenneta perusopetuksen päättävien nuorten tai vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen. Kuntaliitto katsoo, että linjaus on tarpeellinen ja siitä tulee pitää kiinni koulutuspaikkoja (opiskelijavuosia) vähennettäessä.

Säästöjä kohdennettaessa on kuitenkin otettava huomioon se, että ammatti- ja erikoisammattitutkinnot kohottavat perustutkinnon suorittaneiden osaamistasoa. Lain ammatillisesta koulutuksesta mukaan ammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin. Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista. Kuntaliitto katsoo, että säästöjä kohdennettaessa tulee ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta huomioida, että tarkoituksenmukainen pohjakoulutus on yleensä ammatillinen perustutkinto.

Kuntaliitto pitää perusteltuna, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutetaan siten, että varainhoitovuoden 2025 rahoituksesta päätettäessä opiskelijavuosien määrä saisi alittaa järjestämisluvassa määrätyn opiskelijavuosien vähimmäismäärän.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kuntien rahoitusosuutta koskevia säädöksiä ammatillisessa koulutuksessa muutettaisiin, jotta hallituksen päättämä 100 miljoonan euron vähennys saataisiin valtion lisäksi koskemaan myös kuntasektoria.

Kuntaliitto katsoo, että esityksen on hallituksen kehysriihipäätöksen mukainen. Säästöjen kohdentumisessa tulee noudattaa hallituksen päätöstä siten, että kuntien talouteen kohdistuva vaikutus on arvioitu 57,4 milj. euroa.

**Lukiokoulutuksen rahoitus**

Luonnoksessa esitetään muutosta rahoituslain 8 §:ään, jossa säädetään kunnan omarahoitusosuudesta lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin. Voimassa olevan säännöksen mukaan kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen käyttökustannuksista on 52,21 prosenttia. Valtio lisää hallitusohjelman mukaisesti kymmenen miljoonaa euroa lukiokoulutuksen rahoitukseen kompensoidakseen hallitusohjelmaan sisältyviä uusia ja lisääntyviä velvoitteita.

Kuntien ja valtion välisiä rahoitusosuuksia on muutettava, jotta lisärahoitus kohdistuu kokonaan valtion rahoitusosuuteen, eikä se lisää kuntien

rahoitusosuutta. Rahoituslain 8 §:ään tehtävällä muutoksella kunnan rahoitusosuutta koskevaa prosenttiosuutta lasketaan 51,59 prosenttiin. Kuntaliitto pitää ehdotusta kahdessakin mielessä oikeana ja perusteltuna: Ensinnäkin lisärahoitus kohdennetaan rahoitusjärjestelmän mukaiseen normaaliin yleiskatteelliseen ja laskennalliseen yksikköhintarahoitukseen. Ja toiseksi rahoituslakiin tehtävällä muutoksella estetään kunnan rahoitusosuuden nousu ja kohdennetaan lisäys valtion rahoitusosuuteen.

Kuntaliitto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että rahoituslain 8 §:stä ilmenevät kuntien ja valtion väliset rahoitusosuudet eivät ole todellisia. Tämä johtuu rahoituslain 23 b §:stä, jolla valtio leikkaa lukiokoulutuksen rahoitusta vuosittain yli sata miljoonaa euroa vähentämällä 996,13 €/opiskelija keskimääräisestä yksikköhinnasta. Koska lukiokoulutusta järjestävät kunnat kantavat vastuuta lukiokoulutuksen laadusta ja saavutettavuudesta kompensoimalla valtion rahoitusleikkausta, on kuntien rahoitusosuus todellisuudessa vielä korkeampi. Kuntaliitto muistuttaakin, että on ensiarvoisen tärkeää poistaa rahoituslain 23 b §:n mukainen rahoitusleikkuri.

## Muut kommentit

Kuntaliitto katsoo, että osana hallituksen linjaamia toimenpiteitä normien keventämiseksi ja muiksi toimenpiteiksi kuntien tulopohjan vahvistamiseksi oppivelvollisuuslain mukaisten oppivelvollisten matka- ja majoituskorvaukset toisen asteen ja nivelvaiheen koulutuksissa tulee siirtää koulutuksen järjestäjiltä kokonaan Kelan vastuulle. Muutos on entistä tarkoituksenmukaisempi, kun oikeus koulumatkatukeen tultaneen jatkossa rajaamaan ainoastaan oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla maksuttomaan koulutukseen oikeutetuille opiskelijoille.

Kuntaliitto on jo aiemmin esittänyt osana kuntien normienpurkua sitä, että oppivelvollisten matka- ja majoituskorvaukset toisen asteen ja nivelvaiheen koulutuksissa siirretään kokonaan Kelan vastuulle. Kela hoitaa jo tällä hetkellä opiskelijoiden koulumatkatuen. Siirto lisäisi myös yhdenvertaisuutta, kun päätökset asiassa siirtyisivät yhdelle toimijalle. Siirto vähentäisi myös turhaa hallinnollista byrokratiaa, kun koulutuksen järjestäjien ei tarvitsisi jälkikäteen hakea korvausta valtiolta.

Kela korvaa kodin ja oppilaitoksen väliset matkat toisen asteen koulutuksessa koulumatkatuen avulla. Tästä poikkeuksena ovat oppivelvollisuuslain (1214/2020) 19–21 §:n mukaiset oppivelvollisten matka- ja majoituskorvaukset, jolloin koulutuksen järjestäjä korvaa oppivelvollisen kodin ja opiskeluaikaisen asunnon välisistä matkoista aiheutuvat kustannukset viikonloppujen ja lomien yhteydessä, mikäli oppivelvollinen on oikeutettu majoituskorvaukseen. Korvauksiin oikeutettujen määrä on hyvin rajallinen, jolloin

koulutuksen järjestäjille ei synny rutiinia etuuden ratkaisuun. Tämä poikkeusmenettely pääsäännöstä luotiin oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Maarit Kallio-Savela
kehittämispäällikkö